

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.10.2026

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

Türkiye'nin en önemli narenciye üretim merkezlerinden biri olan Muğla ilimizin özellikle Köyceğiz, Ortaca, Dalaman ve Fethiye ilçeleri yüksek kalitede limon, portakal ve mandalina üretimiyle hem iç piyasaya, hem de ülke ihracatına çok ciddi katma değer sağlamaktadır. Ancak son yıllarda narenciye üreticilerimiz; mazot, gübre, sulama elektriği ve ilaç gibi temel girdi maliyetlerinin fahiş oranlarda artması sebebiyle büyük sıkıntılar yaşamaya başlamışlardır.

Girdi maliyetlerindeki artışa karşın ürünlerin fiyatları artmamış, hatta maliyetlerin dahi altına gerileyerek üreticiyi borç sarmalına sürüklemiştir. İhracat pazarlarındaki lojistik aksamalar, alıcı kanallarının daralması ve tarımsal desteklemelerin yetersizliği sebebiyle tonlarca ürünün dalında kalma riski ortaya çıkmış veya maliyetinin çok altında tüccara verilmeye başlanmıştır.

Ayrıca iklim değişikliğinin tetiklediği kuraklık, don olayları ve bitki hastalıkları da verimliliği doğrudan tehdit etmektedir. Üreticinin emeğinin karşılığını alabilmesi ve narenciye üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak adına bazı tedbirlerin alınması zorunluluk haline gelmiştir. Bu doğrultuda aşağıdaki soruların cevaplanması önem arz etmektedir.

1. Muğla ilinde son iki yıl baz alındığında, narenciye (limon, portakal, mandalina, greyluft) üretimi yapan kayıtlı çiftçi sayısında ve toplam narenciye ekili dikili tarım arazisi miktarında ne kadarlık bir değişim yaşanmıştır? Üretimi bırakan çiftçilere yönelik bir saha araştırmanız bulunmakta mıdır?
2. Bakanlığınız tarafından 2026 yılı narenciye üretim sezonu için hesaplanan resmi ortalama kilogram maliyeti ne kadardır? Muğla'da daldaki satış fiyatlarının bu maliyet sınırının altında kalmasının önüne geçilmesi amacıyla taban fiyat uygulaması veya benzeri bir piyasa regülasyonu (TMO veya Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla doğrudan alım gibi) planlanmakta mıdır?
3. Mazot, gübre ve ilaç fiyatlarındaki durdurulamayan artışlar karşısında, narenciye üreticilerine verilen alan bazlı ve ürün bazlı tarımsal desteklerin artırılması ya da girdi maliyetlerinin doğrudan sübvansede edilmesi yönünde acil bir paket devreye alınacak mıdır?
4. Muğla bölgesinde üretilen narenciyenin büyük bölümünün ihraç edildiği Rusya ve Ukrayna gibi pazarlarda yaşanan lojistik ve gümrük tıkanıklıklarını aşmak, üretici ve ihracatçının önünü açmak adına Ticaret Bakanlığı ile ortaklaşa yürütölen yeni pazar arayışları veya ihracat destek adımları nelerdir?
5. İklim krizinin getirdiği kuraklık ve su kısıtlamaları kapsamında, Muğlalı narenciye üreticilerinin modern ve tasarruflu damla sulama sistemlerine geçişini kolaylaştıracak hibe veya faizsiz kredi destekleri artırılacak mıdır?
6. Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından başlatılan çevre dostu "biyotop odaklı sürdürülebilir mücadele" gibi projelerin, Akdeniz meyve sineği ve diğer narenciye hastalıklarıyla mücadelede üreticiye yansıyan maddi ilaçlama yükünü azaltması adına bakanlık bütçesinden ekstra bir finansman ayrılması gündeminizde midir?